

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/76/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203442
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Hrib, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7813203442.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Hriba, PhD. a členov senátu JUDr. Janky Kočišovej a JUDr. Slávky Maruščákovej v spore žalobcu: CD I., s.r.o., F. věžňů XXXX/XX, A. P., XXX XX F. 1, C. republika, G.: XXX XX XXX, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421 so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti žalovanej: Ladislavovi S., nar. XX.X.XXXX, W. XXX, XXX XX W., o zaplatenie 291,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 30.9.2016, č.k. 9C/450/2013-115 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25% denne a 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy do 25.9.2013 zamietol s tým, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podal návrh na uplatnenie pohľadávky v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 291,00 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 371,00 eur od 27.05.2010 do 19.09.2010, zo sumy 351,00 eur od 20.09.2010 do 19.12.2010, zo sumy 331,00 eur od 20.12.2010 do 20.02.2011, zo sumy 311,00 eur od 21.02.2011 do 20.03.2011, zo sumy 301,00 eur od 21.03.2011 do 18.05.2011, zo sumy 291,00 eur od 19.05.2011 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo 371,00 eur od 10.08.2010 do 19.09.2010, zo sumy 351,00 eur od 20.09.2010 do 19.12.2010, zo sumy 331,00 eur od 20.12.2010 do 20.02.2011, zo sumy 311,00 eur od 21.02.2011 do 20.03.2011, zo sumy 301,00 eur od 21.03.2011 do 18.05.2011, zo sumy 291,00 eur od 19.05.2011 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zo zmenkovej sumy, čomu zodpovedá suma 1,24 eur a zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

3. Z obsahu návrhu na uplatnenie pohľadávky odvolací súd zistil, že návrhom na uplatnenie pohľadávky si žalobca uplatnil nárok zo zmenky vystavenej dňa 18.12.2009 na zmenkovú sumu 391,00 eur. Ako dôkaz uviedol zmenku vystavenú dňa 18.12.2009 na sumu 371,00 eur. V spise je založená kópia zmenky zo dňa 18.12.2009 znejúca na sumu 391,00 eur. V prejednávanej veci si žalobca uplatnil práva z inej zmenky ako tej, ktorá je založená v spise.

4. Zmenkový zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, neupravuje, jej určenie ponecháva na vystaviteľa. Rovnako neupravuje koniec lehoty na úročenie, preto ak nie je v úrokovej doložke koniec úročenia stanovený, zmenková suma sa úročí až do splatnosti zmenky, keďže od splatnosti až do zaplatenia dlhu preberá uhradzovaciu funkciu postihový 6 % úrok.

5. V prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Zákona č. 40/1964

Zb. - Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke je potrebné vychádzať z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, skúmať, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi neplatný.

6. V súlade s vyššie uvádzanými právnymi závermi súdu vyššieho stupňa vyplývajúcimi z jeho uznesenia (Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k.: 1Co/247/2015 - 95 zo dňa 28. 05.2015) tunajší súd preskúmal fotokópiu zmenky založenú v súdnom spise, pričom dospel k záveru, že predmetná zmenka bola vystavená dňa 18.12.2009 na sumu 391,- eur). Na základe uvedeného má súd za to, že žalobca si návrhom na uplatnenie pohľadávky uplatnil právo vyplývajúce zo zmenky tvoriacej súčasť súdneho spisu súdu prvého stupňa.

7. Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov však nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje. Pri tomto závere súd vychádzal zo skutočnosti, že v čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských a ostatných úveroch pre domácnosti nižšie ako 14 % ročne (údaj zistený z internetovej stránky NBS), ktorú sadzbu, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, resp. 91,25 % ročne, viacnásobne prevyšuje. Súd úrokovú doložku na zmenke považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, preto žalobu v tejto časti zamietol.

8. Súd zároveň zamietol žalobu v časti 6 % ročného úroku z omeškania prevyšujúceho výšku úroku z omeškania (už prv) priznaného rozsudkom tunajšieho súdu č. k.: 9C/450/2013 - 55 zo dňa 29.08.2014 t. j. v časti 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy od 27.05.2010 do 25.09.2013.

9. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

10. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, čo do priznanej zmenkovej istiny vo výške 291,00 eur, čiastočne ohľadom 6 % úroku a zmenkovej odmeny, bol však neúspešný v časti nepriznaného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z dlžnej sumy, čo niekoľkonásobne prevyšuje žalovanú istinu a čiastočne aj ohľadom uplatneného 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy, preto súd o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal s poukazom na vyššie citované ustanovenie.

11. Proti tomuto rozsudku - výroku o zamietnutí žaloby a o výroku o trovách konania - podal odvolanie žalobca.

12. Odvolanie odôvodnil poukazom na obsah rozhodnutí iných súdov.

13. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju je možné podľa § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového v lehote 4 rokov od jej vystavenia a ž po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť.

14. Dlužník nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jeho škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala, a teda voči remitentovi, ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nie je možné takýto výklad okresného súdu akceptovať.

15. Zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie.

16. Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť so zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

17. Pokiaľ ide o to, či môže súd „ex offio“ namietat' rozpor s dobrými mravmi ohľadne výšky uplatneného nároku, jednoznačne je potrebné uviesť, že sa to týka iba zmenkového úroku, ktorý nepochybne je v prípade výšky 0,25% denne z istiny v rozpore s dobrými mravmi. Samotné stanovisko Najvyššieho súdu SR však jednoznačne v takomto prípade požaduje posúdiť mieru primeranosti takéhoto úroku a zamietnuť návrh v časti nad rámec primeranosti. Tento úrok sa počíta od vystavenia zmenky do splatnosti zmenky v prípade zmenky vystavenej na videnie, čo je moment jej predloženia dlžníkovi (podanie žaloby) a od tohto momentu sa počíta zákonný úrok z omeškania vo výške 6% p.a..

18. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 30.9.2016, sp.zn. 9C/450/2015 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 23,2399 eur bez DPH za podané odvolanie a 8,58 eur bez DPH režijný paušál.

19. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Odvolací súd konštatuje, že napriek tomu, že súd prvej inštancie bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa v tom čase platného § 226 O.s.p. v konaní tento záväzný právny názor odvolacieho súdu nerešpektoval.

21. Odvolací súd totiž uložil súdu prvej inštancie povinnosť zistiť, či existuje originál zmenky vystavenej odporcom dňa 18.12.2009 na zmenkovú sumu 371,00 eur v konaní takto nepostupoval.

22. V odôvodnení napadnutého je totiž uvedené, že súd prvej inštancie preskúmal len fotokópiu zmenky založenej v spise.

23. Ďalšie závažnejšie porušenie procesných predpisov súdu prvej inštancie spočíva v tom, že napriek právoplatnému rozhodnutiu o povinnosti odporcu zaplatiť 6% ročný úrok odo dňa 25.9.2013 v rozsudku zo dňa 29.9.2014 znovu o tomto úroku rozhodol.

24. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

25. Podľa § 161 ods. 2 C.s.p., ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

26. Nakoľko o 6% úroku súd prvej inštancie právoplatne rozhodol, nemohol o tomto nároku znovu rozhodnúť.

27. Z horeuvedeného teda vyplýva, že pre vydanie odvolaním napadnutého rozhodnutia neboli splnené zákonné podmienky, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 C.s.p..

28. Zároveň odvolací súd vec vracia súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

29. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude rešpektovať názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.5.2015 č.k. 1Co/247/2015.

30. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom konaní (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).